

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/55/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3125010225
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3125010225.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 05. júna 2025 prejednal sťažnosť odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., D. E., bytom F. E. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7PP/16/2025 zo dňa 03.04.2025 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného: A. B. zamietla, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/48/2023 zo dňa 29.05.2023 bol A. B. odsúdený pre zločin prevádzkačstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 a pol roka, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 5Nt/76/2024 zo dňa 16.10.2024 bol odsúdený A. B. na ďalší výkon uloženého trestu odňatia slobody preradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7PP/16/2025 zo dňa 03.04.2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení.

V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom obhajcu uviedol aj to, že napadnuté uznesenie nebolo vydané na základe úplne a správne zisteného skutkového stavu, je v rozpore so zásadami trestného konania, ako aj s účelom trestu, a jeho záver o nesplnení podmienok podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Má za to, že záver súdu prvého stupňa o nesplnení druhej zákonnej podmienky (preukázanie polepšenia) potrebnej pre podmienčné prepustenie nie je podporený objektívnym hodnotením všetkých relevantných okolností. Súd prvého stupňa vo svojej argumentácii absolutizoval početnosť disciplinárnych trestov, bez zohľadnenia konkrétnych podmienok, okolností vzniku a charakteru porušení. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že k väčšine konfliktov došlo v dôsledku výraznej jazykovej a kultúrnej bariéry. Pripomenul, že je cudzím štátnym príslušníkom, jeho rodným jazykom je arabčina, a v detstve sa učil francúzsky, v Nemecku sa naučil hovorovú nemčinu a dorozumie sa aj po anglicky, znalosť týchto jazykov je ale obmedzená. V arabčine sa ale dorozumie najlepšie. Neovláda tieto jazyky tak, aby im rozumel v právnych veciach alebo pri vysvetľovaní pravidiel, ktoré sú písané ťažkým úradným jazykom. Viackrát sa stalo,

že vôbec nerozumel, za čo bol potrestaný, alebo prečo je niečo porušením poriadku. Nerozumel ani písomným rozhodnutiam, ani pravidlám väznice, aj keď ich dostal v nemeckom jazyku. Práve kvôli jazykovej bariére sa dostal do viacerých konfliktov, ktoré boli podľa neho spôsobené nedorozumením, nie úmyslom porušovať pravidlá. Na Slovensku nemá žiadne zázemie, je umiestnený medzi väzňov, s ktorými si primerane jazykovo nerozumie, čo neustále vytvára zvýšené napätie, nepochopenie, konflikty a v konečnom dôsledku aj disciplinárne postihy. Poučenia, ktoré mu poskytovali, síce obdržal v nemčine či angličtine, no neporozumel ich presnému významu, ako aj výkladu niektorých bežných pravidiel, ktoré nemá zažitú, čo opakovane viedlo k nedorozumeniam. Súd prvého stupňa taktiež nesprávne vyhodnotil aj tretiu zákonnú podmienku – dôvodné očakávanie, že po prepustení bude viesť riadny život. Súd prvého stupňa nijako nevyvrátil, že by v Nemecku existovalo riziko recidívy. Neexistuje žiadny dôkaz, že by sa v minulosti dopustil inej trestnej činnosti, je teda prvopáchateľ, a skutok spáchal za špecifických okolností a pod nátlakom inej osoby, čo dnes veľmi ľutuje. Ďalej uviedol, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a tento úprimne oľutoval. Nikdy sa nesnažil vyhovárať, ale prijal zodpovednosť za svoje konanie. Vo výkone trestu sa snaží správať zodpovedne, venuje sa čítaniu, viere, komunikuje so svojou rodinou. Nemá žiadne extrémistické názory, neuzatvára sa pred svetom, len je v zložitom prostredí, ktorému jazykovo a kultúrne nerozumie. Vníma dôsledky svojho konania a úprimne si praje dostať šancu a napraviť sa. Vie, že po prípadnom podmienčnom prepustení nebude môcť zostať na Slovensku. Už mu bol uložený právoplatný trest vyhostenia na 7 rokov, a preto bude najskôr premiestnený do Ústavu na zaistenie cudzincov a potom deportovaný do Nemecka, kde predtým dlhodobo žil. V Nemecku má stabilné rodinné zázemie, kde bude pracovať v logistickom podniku a má prísľub práce. Je pripravený okamžite sa zapojiť do pracovného života a viesť pokojný, usporiadaný rodinný život. Je isté, že zo Slovenska odíde, ďalšie väznenie tak nemá zmysel – ani z hľadiska nápravy, ani z pohľadu verejných nákladov. Ďalšie väznenie na Slovensku nedáva zmysel ani z pohľadu verejného záujmu. Už je rozhodnuté, že bude vyhostený a nemá možnosť zostať v krajine. Každý mesiac väznenia predstavuje nemalé náklady pre Slovenskú republiku, pričom výsledkom je len to, že po ukončení trestu bude z jej územia aj tak vyhostený. Navrhoval, aby krajský súd podľa § 414 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a podmienene ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistil, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, pričom napadnuté uznesenie vyhlásil po vykonaní (podľa názoru krajského súdu) potrebného aj dostatočného dokazovania. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom prvého stupňa aj za prítomnosti svojho obhajcu (a taktiež aj tlmočníka na arabský jazyk) k priebehu svojho doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienčné prepustenie.

Z písomného odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienčné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť pre pozitívne rozhodnutie o podmienčnom prepustení každého odsúdeného splnené vždy súčasne.

Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený v prvom rade splnil formálnu podmienku z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody, keď v súčte so započítaním vykonal zákonom požadovanú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody, t.j. viac ako 2/3 (ďalej len „trest odňatia slobody“).

Krajský súd sa stotožnil aj s ďalším záverom súdu prvého stupňa, že u odsúdeného nebola splnená ďalšia zákonná podmienka, a to prvá materiálna podmienka spočívajúca v polepšení sa.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného primárne rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov

v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarcovia však neurčili povinnosť súdu podmienene prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienene prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje tiež za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienene prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie.

Krajský súd ďalej uvádza, že v rámci výkonu trestu odňatia slobody sa zaobchádzaním rozumie súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa Zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Na splnenie tohto účelu sa na odsúdeného vypracúva program zaobchádzania, ktorý ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu.

Prijatie a pozitívny vzťah odsúdeného k programu zaobchádzania je základným predpokladom účinnosti trestu. V prípade odsúdeného je ale potrebné konštatovať, že podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu tento plní čiastočne stanovené ciele programu zaobchádzania až v dvoch bodoch z celkových štyroch (konkrétne ide o body edukácia a voľný čas).

Podrobným preskúmaním veci dospel krajský súd k záveru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného možno hodnotiť skôr ako „podpriemerný“, s viacerými zistenými nedostatkami, a preto nesvedčiaci o jeho polepšení.

Aj krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na zistenia, že odsúdený nerešpektoval a nedodržiaval zákonné normy upravujúce jeho pobyt vo výkone trestu odňatia slobody (dňa 17.03.2023 spal zakrytý na neustlanom lôžku, dňa 20.04.2023 počas nepravidelnej kontroly spal zakrytý v posteli na neustlanom lôžku, dňa 05.05.2023 uderil do oblasti hlavy po verbálnom konflikte iného odsúdeného, dňa 25.08.2023 zaútočil na iného odsúdeného, dňa 11.07.2023 počas kontroly celý spal a nereagoval na príchod príslušníka, dňa 11.11.2023 nachádzal sa vo vychádzkovom dvorci v čase, kedy toto nemal povolené, dňa 16.07.2024 mal konflikt s iným odsúdeným). Ako vyplýva z vyššie uvedeného, týchto porušení sa odsúdený dopúšťal v podstate sústavne, v období niekoľkých mesiacov a niektorých „prehreškov“ sa dopustil dokonca aj opakovane, a navyše vo viacerých ústavoch na výkon väzby alebo trestu (v Nitre, v Banskej Bystrici, v Dubnici nad Váhom a v Ilave), pričom z tohto dôvodu mu boli menené aj diferenciačné skupiny a bol dokonca preradený do prísnejšieho ústavu na výkon trestu (so stredným stupňom stráženia). Napokon má počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody evidovaných až sedem disciplinárnych trestov (!). Naproti tomu nebol ani raz disciplinárne odmenený. Aj preto ústav na výkon trestu jeho podmienene prepustenie ani neodporučil.

Krajský súd k vyššie uvedenému uvádza, že takéto hodnotenie doterajšieho pobytu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nemôže byť prejavom polepšenia. Krajský súd vyslovuje právny názor, že v zásade nemôže nikdy prichádzať do úvahy konštatovanie polepšenia (teda splnenie prvej materiálnej

podmienky), ak má odsúdený v čase rozhodovania o návrhu na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody evidovaný (resp. nezahladený) čo i len jeden disciplinárny trest (viď k tomu napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2Tos/51/2024 zo dňa 14.05.2024).

Zároveň krajský súd dodáva, že iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy (jeho polepšení), pričom krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by hodnotenie ústavu na výkon trestu v smere vyhodnotenia jeho polepšenia/nepolepšenia akokoľvek spochybňovali.

Na úplný záver k nespĺneniu prvej materiálnej podmienky spočívajúcej v polepšení sa krajský súd uvádza, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, veľmi ťažko môže dospieť k záveru, že by po podmiennečnom prepustení na slobode už viedol riadny život (druhá materiálna podmienka). Inak povedané – ak odsúdený nevie rešpektovať právne normy vzťahujúce sa na jeho pobyt „za múrmi väznice“ (viest' riadny život „vo väznici“), nemožno dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, teda že by existovalo dôvodné očakávanie, že odsúdený už bude rešpektovať právne normy vzťahujúce sa na jeho pobyt na slobode.

Na vyššie uvedených záveroch o nespĺnení oboch materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie nemohlo zmeniť nič ani to, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát.

K sťažnostným námietkam odsúdeného krajský súd uvádza, že súd prvého stupňa vykonal na verejnom zasadnutí aj podrobné a rozsiahle dokazovanie ohľadom preukázania tej skutočnosti, či bol ako cudzí štátny príslušník, ktorý nerozumie slovenskému jazyku, riadne poučovaný o svojich právach a povinnostiach v jazyku, ktorému rozumie. Aj krajský súd dospel k záveru, že i vzhľadom k vyjadreniam samotného odsúdeného na verejnom zasadnutí bol tento riadnym spôsobom poučovaný o svojich právach a povinnostiach a bol tiež riadne oboznámený s rozhodnutiami o uložených disciplinárnych trestoch. Preto bol správny záver súdu prvého stupňa, že už po prvých disciplinárnych trestoch si mal byť vedomý toho, že určitého konania sa dopúšťať nemôže, ale i napriek tomu sa dopustil viacerých porušení ústavného poriadku, a to aj opakovane.

Účelom trestu je okrem iného i ochrana spoločnosti pred páchatel'om trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu nariadeného trestu odňatia slobody, aby ho preto aj v celosti vykonal (keďže svoje podmiennečné prepustenie už odsúdený nemôže sám účinne navrhnuť – § 415 ods. 1 Tr. por.).

Na záver krajský súd poukazuje na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Nestotožnenie sa obvineného (obžalovaného/odsúdeného) s odpoveďami súdov nižších stupňov neznamená nedostatočnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Rovnako nie je možné označiť súdne rozhodnutia za nedostatočne odôvodnené v prípade, ak súdy vyhodnotili dôkazy inak ako strany konania. Napokon treba zdôrazniť, že ani súčasťou práva na obhajobu, ale ani práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo obvineného (obžalovaného/odsúdeného) na súdne rozhodnutie len v súlade s jeho návrhmi, predstavami alebo očakávaniami.

Keďže odsúdený nespĺňal prvú materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, resp. jednu z troch zákonných podmienok, ktoré musia byť splnené vždy súčasne, krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. jeho sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.